

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
6. juli 2022

Forfatter:
AEB/AEB

NOTAT

ENERGINETS BEMÆRKNINGER TIL HØRINGSSVAR – KABELANLÆG MELLEM RIBE OG HOLSTED

Energinet skal etablere et 24 km 150 kV kabelanlæg mellem Ribe og Holsted Højspændingsstation, som er omfattet af punkt 3C, bilag 2 til lov om miljøvurdering.

Miljøstyrelsen har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Miljøstyrelsen har den 16 juni sendt udkast til afgørelse i høring. Der er indkommet høringssvar, som Miljøstyrelsen har bedt Energinet kommentere. Energinet har valgt at kommentere på alle høringssvar i et samlet dokument.

Der er indgået høringssvar fra begge de berørte kommuner Vejen og Esbjerg, samt en enkelt lodsejer. Energinets bemærkninger fremgår herunder.

1. Bemærkninger til Vejen kommunes høringssvar

Indledningsvist skal det bemærkes, at Energinet dags dato har afholdt møde med Vejen Kommune, med henblik på at kvalificere bemærkningerne til høringssvaret bedst muligt, samt betrygge Vejen kommune i, at etableringen af elkablet via en underboring, under Holsted å og Kystbæk, ikke påvirker de omkringliggende naturtyper.

Vejen kommune har i sit høringssvar blandt andet skrevet følgende

"I nærværende projekt krydses Kystbæk og Holsted Å indenfor Natura 2000 område nr. 90 Sneum Å og Holsted Å.

Begge steder med styret underboring under naturtyperne Tidvis våd eng, Surt overdrev og Egeskov.

Der savnes en vurdering af hvilken konsekvens et evt. blowout på op til 20 m³ vil kunne få på ovenstående og nærved liggende kortlagte naturtyper."

Energinet's bemærkninger er følgende

Fig 1 - Kort fra Vejen kommunes høringssvar, med en tilføjelse omkring krydsningsstederne ved hhv. Holsted Å og Kystbæk

1.1 Krydsning ved Kystbæk

Energinet er i mail dateret den 17. maj 2022 fra Vejen kommune, blevet informeret om at de har besigtiget habitatnaturtyperne surt overdrev (i god tilstand) mod nord og Tidvis våd eng (i god tilstand) mod syd.

Her blev registreret flere sjældne arter, som lav skorsoner, vårstar kødfarvet- og majgøgeurt mv. Det blev yderligere oplyst, at syd for Kystbæk, er der på overdrevet generelt buske, med en underskov af storblomstret kodriver, kratviol og hvid anemone. Neden for overdrevet er bunden vældræget med Engkabbeleje, Alm. mjørdurt, sumpadderok, bidende ranunkel, lysesiv, vandkarse og engkarse mv. Registreringerne er ikke foretaget i selve krydsningspunktet for underboringen, men området øst for underboringen.

Underboringen gennemføres i perioden august til oktober 2022.

Forud for igangsætning udføres geotekniske forundersøgelser, som bidrager med viden der kan minimere sandsynligheden for et blowout.

Konsekvenserne ved et eventuelt blowout på arterne indenfor habitatnaturtyperne surt overdrev og Tidvis våd eng, vil ikke være væsentlige.

Det er en forudsætning for igangsætning af alle typer underboringer uanset deres placering, at entreprenøren forinden har udarbejdet en konkret beredskabsplan, som beskrevet i afgørelsen under afsnittet "gøgeurt". Hensigten er blandt andet, at et eventuelt blowout kan opsamles og fjernes fra arealerne hurtigst muligt, dvs. indenfor få

timer. Erfaringen fra tidligere blowouts viser, at 90 – 95 % af boremudder på overfladen kan fjernes med de redskaber, som vil være til rådighed ved underboringerne. De sidste 5-10 % opløses og fjernes i efterfølgende nedbørssituationer. Hvis det vurderes nødvendigt, anvendes spuling med vandslange.

Beredskabsplanerne sikrer derudover

- At der er konstant opsyn med underboringen, så den kan stoppes så snart der konstateres udsivning på overfladen
- At der er mandskab og materiel klar til med håndkraft at fjerne boremudder med gummiskrabere, skovle og spande
- At der ved et blowout kan etableres en adgangsvej med jernplader, hvis oprydning ikke kan klares ved håndkraft alene
- At der er en slamsuger klar med en 100 m slange, der sikrer, at slamsugeren ikke skal køre i habitatnaturen.

De produkter, der benyttes til underboringen, er risikovurderet af DHI og vil ikke påvirke omgivelserne, jf. afgørelsen under afsnit "blowout". Denne ikke-påvirkning er endnu mere udtalt, idet langt størstedelen af et eventuelt udslip vil blive fjernet inden for få timer.

Det vurderes på denne baggrund, at det kan udelukkes, at et eventuelt udslip af boremudder til en terrestrisk habitatnaturtype kan udelukkes.

1.2 Krydsning af Holsted Å

Vejen Kommune har i mail dateret den 3. juni 2022 oplyst, at de har besigtiget krydsningen af Natura 2000-området ved Holsted Å. Besigtigelsen omfattede både den kortlagte habitatnatur – egeskov, samt moseområdet, hvor gul iris og bukkeblad blev noteret.

Underboringen gennemføres i perioden august til oktober 2022.

Forud for igangsætning udføres geotekniske forundersøgelser, som bidrager med viden der kan minimere sandsynligheden for et blowout.

Blowout vil altid blive søgt undgået af såvel bygherre, som af entreprenør, og selve underboringen udføres i en dybde, hvor den er fri af rødder, da rødder mv. af tekniske og udførselsmæssige årsager skal undgås, fordi der netop i denne zone kan være svagheder i jordlagene, der kan føre til blowouts.

Konsekvenserne ved et eventuelt blowout på arterne indenfor egeskoven eller i mosen, vil ikke være væsentlige. Argumentationen er som beskrevet under afsnit 1.1. Det skal yderligere bemærkes, at hvis der er behov for at tilgå et udslip, fra den nordlige side af åen, dvs. ned gennem egeskoven, vil der ikke blive fældet træer.

Vejen kommune har i deres høringssvar efterspurgt følgende ift. egeskov

"Derudover savnes der en vurdering af i hvilket omfang en styret underboring kan påvirke rødderne på den kortlagte Egeskov, og om der i givet fald skal stilles vilkår om boredybde under denne habitatnaturtype."

Energinets bemærkninger er følgende

Underboringer er netop den metode, der vælges, når et skovområde, en allé med bevaringsværdige træer, et levende hegn eller andre skovbeklædte naturtyper skal passeres, og man ønsker at sikre at passagen ikke påvirker naturtypen. Der er en meget stor erfaring med underboringer af skovområder og andre træbevoksede naturområder, og der er ikke eksempler på at underboringer skader rodnet eller træer.

Energinet har med baggrund i høringssvaret rette henvendelse til skovfoged Torben Balsgaard Nielsen. Han udtaler, at en påvirkning af rodnettets, under alle omstændigheder blandt andet afhænger af den jordbund, træerne står på. Han udtaler samtidigt, at "Underboring i 5m dybde med rør på \varnothing 25 cm." er en rimelig retningslinje. Han tilføjer

"5 m er ret langt nede. Jeg har svært ved at forestille mig at en eg skulle blive synlig påvirket i den dybde.

Næringsstofoptagelse foregår "længere oppe" .

I givet fald vil det være en meget lille del af roden, der bliver berørt. Så stabilitetsmæssigt tror jeg det er marginalt."

Det kan på denne baggrund afvises, at en underboring kan påvirke såvel rødder som træer.

Vejen kommune har foreslået alternativer

Vejen kommune bemærker afslutningsvist, at de har foreslået alternative placeringer af tracéet, men at disse løsninger er afvist af Energinet, grundet tekniske udfordringer.

Energinet har følgende bemærkninger

Det er korrekt, at der har været drøftet en alternativ placering omkring 100 meter vest for begge krydsninger. Årsagen til, at Energinet har fastholdt placeringen, er blandt andet relateret til driften af anlægget. Her har vurderingen været, at en flytning medfører en u hensigtsmæssig placering af link bokse, for de berørte lodsejere. Og ændringen medførte fortsat underboring af beskyttede arealer.

2. Bemærkninger til Esbjerg kommunes høringssvar

Esbjerg kommune har i deres høringssvar haft følgende emne-inddelinger, hvor Energinet har bemærkninger til punkt 3 & 4

1. kommuneplan
2. landskab
3. natur og lavbundsarealer
bemærkninger til magnetfelt og fisk samt lavbundsarealer
4. fortidsminder
bemærkninger til ansøgning om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen

Energinets bemærkninger til punkt 3

Magnetfelter og fisk

Esbjerg Kommune ønsker at man forholder sig til magnetfelters påvirkning på trækende fisk.

Der har været fremsat teorier om, at magnetfelter kan påvirke orienteringssansen hos fisk. Særligt har bekymringen rettet sig mod trækkende (anadrome) fisk i vandløb, såsom laks og lampretter. Laksefisk er fritsvømmende (pelagiske) og anvender deres geomagnetiske sans for at orientere sig i det marine miljø. Derudover ved man, at laksefisk benytter sig af lugte- og synssansen og særligt når de befinder sig i vandløb. Disse sanser kan kompensere for en evt. forstyrrelse i det geomagnetiske signal (Normandeau, 2011). Elkablerne, der er boret under vandløb i dette projekt, transporterer vekselstrøm og skaber et vekselstrømsmagnetfelt (AC-felt) i vandet. Et magnetfelt fra et vekselstrømskabel har ikke en geografisk orientering og menes ikke at påvirke den geomagnetiske sans. Med udgangspunkt i, at dette er et vekselstrømsanlæg, og fordi laksefisk primært bruger syns- og lugtesans til navigation under vandring, vurderes bekymringer for påvirkning af fisk ikke at være væsentlig.

Lavbundsarealer

Esbjerg Kommune bemærker, at Energinet kan få udfordringer med vedligehold af ledningsanlæg i områder, som potentielt set er egnede til lavbundsprojekter, men endnu ikke er planlagte.

Anlæg af el kablet vil med sin placering ikke være til hinder for konkret planlagte vådområdeprojekter.

Energinet kan i sin planlægning tage højde for passage igennem lavbundsarealer, hvor vi har kendskab til konkrete planer for vådområder. Dette gøres blandt andet ved at etablere muffere (der hvor el-kablerne samles) uden for vådområdet.

Energinets kabelanlæg anlægges med fuld tilstedeværelsesret. Og Energinet skal høres i forbindelse med planer, som rækker ind over projektområdet. Såfremt der på senere tidspunkter, efter kablet er etableret og idriftsat, kommer forespørgsler fra de berørte kommuner, ift. etablering af et vådområde, der rækker ind over kabeltracéet, vil Energinet i den konkrete sag, vurdere om et sådant kan forenes med adgang til, og vedligehold af de tekniske anlæg på strækningen.

Energinets bemærkninger til punkt 4

Esbjerg kommune bemærker, at der hvor kabeltracéet passerer indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen, skal der søges om dispensation efter Naturbeskyttelsesloven.

Energinet er enige i den betragtning. Der er et enkelt sted i Esbjerg kommune, hvor arbejdsarealerne passerer indenfor beskyttelseslinjen. Her søges om dispensation forud for anlægsarbejderne.

Tilsvarende er der et sted i Vejen kommune, hvor tracéet krydser indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen. Her søges ligeledes om dispensation.

De to områder vises på kort herunder.

Fig 2 - Kortudsnit Esbjerg kommune matrikel nr 4p, Plovstrup By, Jernved. Den brune signatur viser arbejdsarealerne for projektet. Cirklene indikerer beskyttelseslinjen

Fig 3 - Kortudsnit Vejen kommune matrikel nr 3a, Nr. Holsted By, Holsted . Den brune signatur viser arbejdsarealerne for projektet. Cirklene indikerer beskyttelseslinjen

3. Bemærkninger til høringsvar fra berørt lodsejer

Energinet har i mail dateret den 3. juli, modtaget forslag fra Erik Bloch Nielsen (Lb nr. 541), med forslag til en mindre flytning af kabeltracéet, for derved at undgå krydsning af et beskyttet dige, samt et 60 år gammelt græsareal.

Energinet har i mail dateret den 5. juli, med kopi til Miljøstyrelsen, bekræftet, at forslaget kunne imødekommes.

4. Afsluttende bemærkning

Energinet håber hermed at have bidraget med bemærkninger, som kan fordre offentliggørelse af den endelige screeningsafgørelse.

Hvis der i forbindelse med udarbejdelsen opstår yderligere spørgsmål, står vi klar til at besvare disse hurtigst muligt.

Med venlig hilsen

Anni Berndsen

Tlf.: 3092 3067

Mail aeb@energinet.dk